

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

Quæ sit obligatio, quam contrahunt Professi Societatis ex speciali voto
obedientiae Summo Pontifici. punct. 3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

obedientia Professorum, & coadiutorum spiritualium eruditio puerorum expressa fuit, & non in voto obedientia emisso ab scholaribus approbata, ea est; quia ad hoc munus obediendum professi, & coadiutores formati praesumuntur apti, secus scholares. Nam ad erudiendos pueros, & rudes doctes, vtiliter, & fructuose conuenit docentes plusquam mediocriter esse instructos, sicuti sunt qui in Societate professionem, vel gradum coadiutorum spiritualium formatum obtinent: at non sic scholares, qui litteris addiscendis incumbunt.

3. In huius igitur ministerij promotionem, & supradictorum obseruationem cauetur, vt quilibet professus quadraginta diebus huic eruditioni incumbat. Sic habetur Congregatio generalis, decreto 134. & expressus in Congreg. 2. decreto 48. vbi sic dicitur, Quis professus quatuor, vel trium votorum, quibus etiam coadiutor spiritualis formatus post edictam professionem, vel vota simplicia intra annum per quadraginta dies continuos, vel interpellatos doctrinam Christianam pueros, atque rudes personas docere teneatur. Teneatur inquam sub voto, si eius sub virtute obedientiae praecipuum sit aliis solum ex regula, & instituto ad peccatum non obligante. Praeterea ipsamet Congregatio P. N. Generali commendat curam, vt nostri frequentius, quemadmodum ipsi in domino expedire visum fuerit, in hoc tam pro opere exerceantur. Deinde Rectoribus, cum primum Rectoris officium suscipiunt inungit S. Ignatius, p. constitut. cap. 10. §. 10. vt per quadraginta dies doctrinam Christianam legant, aut doceant, legant inquam, aut doceant per se. Si tamen conuenire non videbitur ad adificationem, vel ob aliam causam sufficientem, vt rector ipse legat, re eum Provinciali communicata, si eiusdem ille sententiae fuerit, per alium illud munus obire poterit. Quam constitutionem Congregatio 2. decreto 54. explicans, inquit: Rectores cum teneatur ex constitutione, declaratione 10. capit. puncti. doctrinam Christianam legere; vel docere per quadraginta dies per se, vel per alium, expostum est, id debere praestari intra annum postquam officium Rectoris inierint continenter quadraginta diebus, vel interpolatim primo quidem quemadmodum solent doceri pueri, deinde etiam per conciones, si ita superior censuerit. Praeter illum annum eodem quidem nomine non tenebitur Rector, sed alio poterit communi, vt in superiori quodam decreto definitum est de professis, & coadiutoribus formatis.

PUNCTUM III.

Quae sit obligatio, quam contrahunt professi Societatis ex speciali voto obedientiae Summo Pontifici.

SUMMARIUM.

1. Hoc votum obediendi Summo Pontifici solemne est, & speciale Societatis.
2. Apponitur aliquorum calumnia circa praedictum votum, quae frivola sunt est.
3. Explicatur huius voti materia, & eius necessitas.
4. Explicatur voti utilitas.
5. Explicatur qualiter hoc votum possit esse solemne.
6. Quoties Summus Pontifex, vel Praepositus Generalis eius nomine praecipit missiones in nomine Iesu Christi, seu virtute obedientiae, tenetur professus sub gravi culpa obedire.

1. Sciendum est, in Societate Iesv professos, qui vocantur quatuor votorum vltra tria vota solemnia castitatis, paupertatis, & obedientiae emittere aliud quartum etiam solemne obediendi Summo Pontifici in missionibus peragendis ad animarum salutem. Quod votum ea forma emittitur, vt constat ex constit. 5. p. cap. 3. §. 3. Insuper promitto specialem obedientiam Summo Pontifici circa missiones, pro vt in litteris Apostolicis, constitutionibus continetur. In litteris autem Apostolicis Pauli III. primo confirmantis Societatis institutum habetur hoc votum fieri ad maiorem nostrae Societatis humilitatem, ac perfectam vniuersiusque mortificationem & voluntatem nostram abnegationem, eoque singulos nostros specialiter attingi, vt quidquid modernus, & alij Romani Pontifices pro tempore existentes iusserint ad profectum animarum, & fidei propagationem pertinens, & ad quascunque Provincias nos mittere voluerit, sine vlla tergiversatione, aut excusatione illico quantum in nobis fuerit, exequi teneamur, siue miserit nos ad Turcas, siue ad quoscunque alios infideles etiam in partibus, quas Indias vocant existentes, siue ad quoscunque haereticos, seu schismaticos, seu etiam ad quosvis fideles. Id ipsum eisdem verbis continetur in Bulla Iulij III. nostrum institutum confirmante. Et in Bulla Gregor. XIII. incipiente quando fructuosus dicitur, Qui vero quatuor votorum professi fu-

turi sunt, ij tribus solemnibus substantialibus votis, quarum similiter solemne addunt speciale Summo Pontifici obedientiae circa missiones praestandae ob certiorum Spiritus sancti in missionibus ipsis directionem, ac maiorem ipsorum mitendorum sedi Apostolice obedientiam, maioremque deuotionem, humilitatem, mortificationem, ac voluntariam abnegationem. Eadem se habentur in constitutionibus Societatis Iesv: nam in *exam. gener. cap. 1. §. 5.* dicitur. Professus Societas praeter tria vota votum facit expressum Summo Pontifici vt Vicario qui nunc est, vel pro tempore fuerit Christi Domini nostri, nimirum ad proficiscendum sine excusatione non petito viatico quocunque gentium eius sanctitas iusserit inter fideles, vel infideles ad res quae ad diuinum cultum, & Religionis Christianae bonum spectat, & 6. c. 2. §. 2. Quando Summus Pontifex, vel superior huiusmodi professos, vel coadiutores ad laborandum in vineam Domini mittere, nullum viaticum petere possunt, sed se liberaliter repraesentent, vt mittantur, pro vt illis ad maiorem Dei gloriam fore videbitur. Et in *declarat. lit. 1.* subditur, id est pedites, vel equites cum pecuniis, vel sine illis, & 7. p. *constit. c. 1. §. 2.* latius haec omnia explicantur. Ex quibus constat hoc votum obediendi Summo Pontifici circa missiones esse speciale Societati solemne, & distinctum ab aliis tribus substantialibus.

2. Non desunt Doctores potius prauo affectu, & iudicio proprio nixi, quam ratione, qui hoc votum calumniauerunt. Tum quia superfluum. Tum quia inutile. Esse superfluum probant quia omnes Christi fideles obligati sunt obedire Summo Pontifici, si eis aliquo proficisci iusserit ad animarum salutem. Et specialiter Religiosi hac obligatione tenentur quia Pontifici tanquam supremo Religionis Praelato obedientiam promiserunt. Deinde esto alij Religiosi obedientiam Summo Pontifici non ita strictam promiserint: at scholares approbati Societatis, & maxime formati coadiutores eam promittunt: voto enim obedientiae obligantur sic in qualibet mundi partes, quo Superior designauerit, vt constat, ex 3. p. *constitut. cap. 2. littera G.* & 6. p. *constitution. cap. 3. §. 5.* & ex Bulla Gregor. XIII. incipiente *Ascendens*. Ergo saltem comparatione aliorum Religiosorum Societatis hoc votum superfluum est: cum non superaddat obligationem aliquam distinctam a voto generali obedientiae. Quodque videtur expressisse Bulla Pontificae Pauli III. & Iulij III. dicentes hoc votum fieri ad maiorem nostrorum humilitatem, & deuotionem, perfectamque mortificationem, & voluntariam abnegationem. Ergo non ad inducendam nouam, & distinctam obligationem. Esse autem inutile hoc votum sic probant, quia Pontifex grauioribus Ecclesiae negotijs occupatus noscere non potest qui hoc votum emiserint, sique ei sint specialiter subiecti, vt eos occupare possit vtilisque fore hoc votum Praeposito Generali emitti: vt potest qui maiorem suorum Religiosorum notitiam habet, & illorum regimini immediatus incumbit. Quod vero hoc votum solemne esse non possit inde probatur, quia non apparet, in quo eius solemnitas consistit, cum nullum speciale effectum, & obligationem contineat, quem non contineret idipsum votum simplex obedientiae. Ergo hoc votum neque est solemne, nec necessarium, neque vtile. Sed haec frivola sunt, vt labefactare possint doctrinam a S. Ignatio traditam, & a viuis doctissimis probatam; & a Summis Pontificibus definitam. Vt igitur veritas innotescat explicanda est materia huius voti, & inde constabit non esse superfluum, neque inutile, sed necessarium, vtile, & solemne.

3. Materia igitur huius voti, vt constat ex Bullis Apostolicis, & constitutionibus allegatis est obedire Summo Pontifici in missionibus peragendis, v. g. ite sine equites, vel pedites in quascunque mundi partes iusserit. Ibiq; commorari; ministeria spiritualia secundum Societatis morem in animarum salutem exercere arbitrio Pontificis: quia haec omnia sub missione continentur. Quae debent praestari nulla tergiversatione, vel excusatione apposta; subintelligitur quae frivola sit, & inanis; secus de excusatione iusta, & legitima: hanc enim proponere superiori & constitutionibus Societatis, & menti Pontificis conforme est, vt bene notauit Suar. t. 4. de Relig. *traff. 10. lib. 7. c. 4. n. 11.* Sanch. 6. *summ. c. 18. n. 6.* Deinde praestari debent nullo petito viatico, expectatoque subsidio, tum pro peragendo itinere, tum pro ibi residendo: solum enim permissum est 7. p. *constit. c. 1. §. 3. lit. E. in declarat.* repraesentare Pontifici, quae sit ipsius mens de modo itineris faciendi, & ibidem quo mittitur manendi, nam ex electo molynsi propter Christi amorem emendicatis, an alio modo viuendo. Sed ad haec praestanda nec reliqui Christi fideles, ceteri Religiosi tum aliorum ordinum, tum Societatis obligati possunt. Ergo hoc votum necessarium omnino fuit. Minorem probat quia reliqui Christi fideles obligati non possunt a Pontifice, vt in remotissimas partes proficiscantur, ibique commorentur, nisi communi Ecclesiae bono maxime expediret, neque tunc obligatur ex voto, sed ex subiectione quam debent Pontifici, tanquam vniuersalis Ecclesiae capiti, & Christi vicario.

vicario. Ceteri autem Religiosi etiam votum obedientiae Summo Pontifici praesentant tanquam summo Religionis Praetore ex vi illius amplius obligati non possunt quam iuxta suas regulas, & constitutiones. At extra regulam omnium Religionum est obligate suos Religiosos ire, assistere: & commorari in partibus remotissimis, ubi nulla est Provincia, nec Religionis domus nullo subsidio petito, & maxime si ibi adest periculum vitae. Quocirca etiam Seraphicus Franciscus speciale, & expressum obedientiae votum emisit Pontifici Honorio, & successoribus pro se, & suis alumnis, ita ut ab ipsis cum votum obedientiae emittunt, emissum esse intelligatur, ut dixit Cordub. in *exposit. sua regula c. 1. q. 3. & D. Bonavent. c. 1.* At hoc votum ad nihil amplius obligat, quam generale votum obedientiae in ea Religionem emissum, ut expressit D. Bonaventura, quod certe non obligat ad missiones ita difficiles, & humanis subsidiis destitutas, ad quas professi Societatis obligantur ut bene notant Suarez. *4. de Relig. tract. 10. lib. 6. c. 4. n. 27.* Sanchez *lib. 6. sum. c. 18. n. 5. in fine.* Ribadencia *de instituto Societatis c. 20. circa finem.* Religiosi vero Societatis, qui biennio expleto vota emisissent, & coadiutores spirituales formati, imò & professi trium votorum, esto obligati sint ire, & commorari in qualibet mundi parte. At scholares approbati non obligantur ire pedes nec villo petito viatico, nec cum periculo vitae: quia in constitutionibus, bullisque Pontificiis haec obligatio non continetur, ut expressè dixit Sanchez. *lib. 6. sum. cap. 18. n. 5.* Suarez *tom. 4. de Relig. tract. 10. lib. 6. cap. 4. num. 32.* Coadiutores vero spirituales formati, & professi trium votorum esto obligentur ire non petito viatico, at non obligentur ex voto viaticum non petere, sed solum ex constitutione ad culpam non obligante. Nam etiam *6. constit. cap. 2. p. 13.* quod de professis, ac coadiutoribus formatis dicatur, quod nullum viaticum petere possint, sed se liberaliter repraesentent, ut mittantur scilicet pedes, vel equites cum pecunia, vel sine illa: non inde inferatur obligari ex voto ad non petendum viaticum, sed ad summum obligari posse, quia videntur obedientiam iuxta Societatis constitutiones: at professi quatuor votorum ex voto illo speciali obligantur: cum illis à Pontifice iustum fuerit ire, viaticum non petere: quia haec obligatio in dicto voto exprimitur: sic Sanchez. *dicto lib. 6. cap. 18. num. 5.* Deinde professi trium votorum, & coadiutores spirituales formati non videntur esse obligati ad missiones, in quibus periculum vitae adest: quia generale votum obedientiae, quod instat legis Ecclesiasticae de eadem relate obligat non potest cum periculo vitae obligare, sicut nec lex Ecclesiastica. At professores huius voti hoc periculum subire obligati sunt: si quidem obligantur expressè ire ad Turcas, Haereticos, Schismaticos, ubi periculum vitae frequenter adest, Sanchez *dicto cap. 18. n. 5.* Praeterea emittentes hoc obedientiae votum quasi ex officio teneantur parati esse, & dispositi ad quilibet missiones quantumcumque periculosas peragendas; at professi trium votorum, & coadiutores formati non videntur ad eas obligati, nisi ad summum in defectum professorum, ut probat Suarez. *tom. 4. de Relig. tract. 10. lib. 6. cap. 4. num. 33.* Ergo hoc votum obedientiae Pontifici, quod professi emittunt aliquam specialem obligationem inducit, quam non inducit votum generale obedientiae in aliis religionibus, & in Societate. Ergo hoc votum necessarium est.

4. Ex his colluuntur vtilissimum esse; quod enim necessarium est, à fortiori est vtile, vtilitatem tamen eius satis expressit Iulius III. in dicta bulla confirmat. Primo dixit esse vtile ob deputationem maiorem ad obedientiam sedis Apostolicae; & expediebat enim maxime, ut tota aliqua religio hanc obedientiam Summo Pontifici praesentaret tempore, quo ab eius obedientia toto haeretici, & schismatici recedebant; eiusque auctoritatem recognosceret, cum eam alij pro viribus impugnant. Secundo dixit vtile esse ob maiorem nostrae Societatis humilitatem, quam exerceat se totam obsequio Pontificis tradendo. Tertio ad perfectam vniuersi cuiusque mortificationem, & voluntatum nostrarum abnegationem; cum parati existant ad quilibet mundi partes peragendas, prout Pontifici visum fuerit. Quod vero hoc votum vtilius sit fieri Summo Pontifici, quam religionis praetatis, duplici ratione conuincitur. Prima; quia eo voto specialiter auctoritas Pontificis recognoscitur. Secunda, quia hac via professi securius se periculis exponunt, cum missi sint à Vicario Christi, quem praesumere possunt in illius praecipio impositione certiori Spiritus sancti directione duci, ut dixit Gregor. XIII. in bulla *Ascendente.* Neque obstat Pontificem singulos Societatis professos non recognoscere; sufficit quod certo sciat esse in Societate plures suae obedientiae ita dicatos, ut quocumque eos mittere velit obligati sint ire: ad cuius finem cauetur *7. constit. cap. 1. in fine,* ut Praepositus Generalis, cum novus Christi Vicarius in Apostolica sede fuerit constitutus, per se vel per alium intra annum ab eius creatione, & coronatione teneatur eius sanctitati declarare professionem, ac promissionem expressam obedientiae, qua ipsi Societas peccati voto circa missiones ad Dei gloriam se obstrinxit. Adde

plures, & praecipuos ex Societate à Pontifice recognosci posse, tum ex fama, & relatione, tum quia quolibet trecento procuratores singularum provinciarum Romae congregantur. Manet ergo certum, & indubitatum hoc votum necessarium esse, & Ecclesiae, sedique Apostolicae, & Societati vtilissimum.

5. Restat explicare tertium quod obiciebatur, qualiter possit esse solemne? nam sic esse; non potest in dubium recitari, cum expressè definitum sit à Gregor. XIII. in bulla, quae incipit *Ascendente,* ibi tribus illis substantialibus votis solemnitatis quartum similiter solemne addunt speciale Summo Pontifici obedientiae circa missiones praestanda. Solemnitas igitur huius voti in eo consistit, quod medio illo se tradit religiosus in dominium, & potestatem Pontificis in ordine ad missiones peragendas, ita ut in ordine ad hunc finem iam non sit sui iuris, nec religionis, sed Pontificis. Quod adeo verum est, ut si religiosus factus hoc voto vellet de se alter disponere, infirma esset eius dispositio, & peccaret non solum contra religionem, sed etiam contra iustitiam ob ius Pontifici acquisitum. Quae in voto simplici obedientiae non procederet: sic sustinet Suarez. *tom. 4. de Relig. tract. 10. lib. 6. cap. 4. in fine num. 38. & 39.* Praeterea eius solemnitatis consistit in eo, quod à nullo alio praeter Pontificem hoc votum irritari, vel dispensari potest, secus simplex obedientiae votum.

6. Superest dicendum, quando professus teneatur sub graui culpa obedire Summo Pontifici, vel Praeposito Generali nomine ipsius iniungenti missiones. Breuitur respondeo quod in nomine Iesu Christi, seu virtute obedientiae praecipiet. Quovisq; enim suam voluntatem his verbis, vel aequalentibus explicaret, non censetur velle praecipuum imponere, & grauem obligationem inducere; quia censendus est praecipuum imponere modo Societati accommodato. At in Societate *6. p. constit. cap. vlt.* cautum est non esse censendum praecipuum, nisi sub supradictis verbis impositio fiat. Ergo quovisq; Pontifex sic suam voluntatem declarat, obligationem grauem non inducit. Atque ita sustinet Suarez. *tom. 4. de Relig. tract. 10. lib. 6. cap. 4. n. 36.*

PUNCTVM IV.

Qualiter obligentur professi trium, & quatuor votorum ad paupertatem non relaxandam.

SVMMARIVM.

- 1 Explicatur votum.
- 2 Finis quo S. Ignatius motus fuit ad statuendum huiusmodi votum, fuit ut Societas in suo primario seruate conservaretur.
- 3 Materia huius voti est nulla ratione agere, aut consentire, ut quae in constitutionibus circa paupertatem ordinata sunt immutentur.
- 4 Proponitur obiectio, & fit ei satisfactio.
- 5 Quam paupertatem vneus non immutaret? Proponitur Sanchez. Sententia. Sed verior est de omni paupertate quae sub votum cadit esse hoc votum intelligendum.
- 6 Respondetur rationi contraria.
- 7 Votum hoc grauem obligationem inducit.
- 8 An aliquando cesset huius voti obligatio? Distinguitur duplex casus, & in primo affirmatur cessare.
- 9 Secundus casus est, an dicti voti obligatio cesset, cum Pontifex proprio motu relaxationem concedat quae relaxatio triplici modo contingere potest.
- 10 Si tertio modo Pontifex relaxationem concedat, cessat voti obligatio.
- 11 Si primo modo relaxationem concedat, Sanchez. negat votum cessare. Sed oppositum verius est.
- 12 Si secundo modo concedat, probabilis est acceptationem voto non aduersari.

1. Professus trium, & quatuor votorum in Societate statim post emissam professionem in Ecclesia coram domesticis, & externis ad facillimum accedunt ibique quinque vota simplicia emittunt, quorum meminit Gregor. XIII. in bulla *Ascendente.* Primum illorum, & in hoc puncto explicandum est de non relaxanda Societatis paupertate. Quod sub hac forma emittitur iuxta constitutionem Societ. *6. p. cap. 2. §. 1.* Promitto nunquam me acturum quacumque ratione, vel consensurum, ut quae ordinata sunt circa paupertatem in constitutionibus Societatis immutentur, nisi quando causa iusta rerum exigentium videret paupertatem restringendam magis. Circa quod votum, & obligationem inde consergentem tria explicanda sunt primum, quod sine, & causa motus fuerit S. Ignatius ad statuentium, ut professi in Societate, & non scholares, & ad coadiutores forma hoc votum emitterent. Secundo quae sit eius materia. Tertium qualis, quando sit eius obligatio.

2. Circa primum motus est S. Ignatius. ut constat ex *6. p. constit. cap. 2. in princ.* ad statuendum in Societate fieri huiusmodi